

Melan vuosi 2013

Lue toimintakertomus ja tilinpäätös kokonaisuudessaan
www.mela.fi ▶ Tietoa Melasta ▶ Vuosikertomus

Työhyvinvointia edistämässä

Melan vastuullinen tehtävä on edistää asiakkaidensa hyvinvointia. Kattava vakuutusturva ja toimivat lomituspalvelut ovat Melan keinoja pitää huolta ihmisistä. Yleinen tavoite terveiden työvuosien lisäämisestä edellyttää, että työssä jaksamiseen panostetaan.

Maatalousyrittäjien työhyvinvointia kartoittanut sosiaali- ja terveysministeriön asettama työryhmä antoi päättyneenä vuonna loppuraporttinsa. Työryhmä esitti Melalle aikaisempaa suurempaa roolia maatalousyrittäjien työterveyshuollon toteuttamisessa. Maatalousyrittäjien työolot tuntevan Melan ja Työterveyslaitoksen läheinen yhteistyö ja selkeät vastuut parantaisivat tuntuvasti mahdollisuuksia auttaa maatalousyrittäjiä ajoissa työturvallisuus- ja jaksamisongelmissa sekä kuntoutusta vaativissa tilanteissa. Melassa olemme tyytyväisiä vasta silloin, kun ainakin 70 prosenttia yrittäjistä on palvelun piirissä.

Hyvinvointipalvelujen on vastattava ketterästi asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin. Lomituksen lainsäädännöllinen kehittäminen tulee ajankohtaiseksi erityisesti karjataloudessa tapahtuneiden voimakkaiden muutosten johdosta. Lomituksen toimeenpanon ohjeistusta on päättyneen vuoden aikana lisätty asiakkaiden yhdenvertaisten palvelujen turvaamiseksi.

Mela järjesti yhteistyössä MTK-liittojen ja eri hanketoimijoiden kanssa varhaisen välittämisen koulutuksia ja maatalousyrittäjien hyvinvointipäiviä. Suosituissa tapahtumissa rohkaistiin puuttumaan ongelmiin ajoissa. Voimme edelleen kehittää asiakkaidemme työhyvinvointia tukevaa toimintaamme, jos säännökset työeläkeyhtiöiden työhyvinvointitoiminnasta ulotetaan koskemaan myös MYEL-lakia tämän vuoden aikana.

Taiteen ja tieteen apurahansaajien sosiaaliturvan kehittämistyö jatkui. Sosiaali- ja terveysministeriön asettama työryhmä esitti MYEL-vakuutuksen keskeyttämiseen liittyvien epäkohtien korjaamista ja esitykset ovat nyt jatkovalmistelussa ministeriössä.

Kun työtä voi tehdä terveenä ja hyvällä mielin, ei tavoite työurien pidentämisestä ole lainkaan mahdoton ajatus. Mela on avainasemassa asiakkaidensa ja toimihenkilöidensä elämässä tukemassa työelämän korkeaa laatua.

Kiitos kaikille onnistuneesta yhteistyöstä kuluneen vuoden aikana.
Päivi Huotari, toimitusjohtaja

Asiakkaat

Melalla oli vuoden 2013 lopussa 73 211 MYEL-vakuutettua ja 92 878 MATA-vakuutettua asiakasta. Eläkettä Melasta sai 133 756 henkilöä. MYEL-vakuutetuista asiakkaista poronhoitajia oli 1 055, kalastajia 619 ja apurahansaajia 2 776. Maatalousyrittäjiä oli vakuutettuina 49 012 maatilalta.

MYEL-vakuutettujen asiakkaiden kokonaismäärä väheni edellisestä vuodesta 3,6 prosenttia, MATA-vakuutettujen 1,0 prosenttia ja eläkkeensaajien 2,9 prosenttia.

Melan asiakkaiksi tuli 2 119 uutta MYEL-vakuutettua maatalousyrittäjiä, mikä on lähes sama määrä kuin kolmena edellisenäkin vuonna.

Vuonna 2013 alkoi 3 735 uutta apurahansaajien MYEL-vakuutusta. Apurahansaajien vakuutusjaksot olivat keskimäärin 16,5 kuukauden mittaisia. Apurahansaajista 65 prosenttia oli tieteen ja 35 prosenttia taiteen harjoittajia.

Maatalousyrittäjien keskimääräinen vuotuinen MYEL-työtulo oli 19 404 euroa. Nousua edelliseen vuoteen oli 3,0 prosenttia. Apurahansaajien vastaava MYEL-työtulo oli 21 017 euroa. Siinä nousua oli 2,4 prosenttia.

Melan asiakkaat siirtyivät työeläkkeelle keskimäärin 62,5-vuotiaina. Eläkkeellesiirtymisissä ei tapahtunut muutosta edelliseen vuoteen verrattuna.

Työtapaturmia sattui edellisvuotta vähemmän. Uusia työtapaturmia korvattiin 4 412, kun vuotta aikaisemmin luku oli 4 855. Korvattava ammattitauti todettiin 143 yrittäjällä.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutuksesta korvattiin 859 uutta tapaturmaa, mikä on noin viisi prosenttia vähemmän kuin edellisena vuonna. Korvauksia kuitenkin maksettiin edellisvuotta enemmän eli 4,6 miljoonaa euroa, kun korvaussumma edellisena vuonna oli 4,0 miljoonaa euroa.

Toiminta

Sähköisen asiakirjahallinnan myötä hakemusten käsittelyprosessi tehostui. Asiakkaille pystyttiin antamaan aikaisempaa useammin niin sanottuja pikapäätöksiä, jolloin korvausten maksu nopeutui. Tästä menettelystä johtuen erikseen lähetetyt maksuliitteet käsiteltiin erillisinä tapauksina, josta nosti hakemusten ja päätösten lukumäärää. Kertomusvuoden aikana Melaan saapui 57 252 vakuutus- tai etuushakemusta. Hakemusten kokonaismäärä kasvoi 5,2 prosentilla.

Vuoden 2014 alussa luopumistuella pääsyn alaikäraja nousi 59 vuoteen tilanteissa, joissa maatala luovutetaan lähisukulaiselle. Maatalousyrittäjät ennakoivat lakimuutosta ja vuoden 2013 lopussa Melaan saapui huomattava määrä luopumistukihakemuksia. Yhteensä hakemuksia tuli 863 kappaletta, joka on 55 prosenttia enemmän kuin edellisena vuonna. Sukupolvenvaihdokseen liittyvien hakemusten määrä lähes kaksinkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuoden 2013 aikana uusia luopumistukia alkoi 647 henkilöllä. Luopumisjärjestelmän kautta viljelystä luovuttiin yhteensä 439 tilalla.

Maatalousyrittäjillä oli vuonna 2013 oikeus 26 vuosilomapäivään, joista käytettiin keskimäärin 25,6 päivää.

Vuosilomaan oikeutettuja kotieläinyrittäjiä oli yhteensä 21 935. Sijaisapua käytti 8 876 henkilöä.

Turkistuottajat saivat turkistuottajien lomituspalvelulain perusteella pitää 18 vuosilomapäivää ja lisäksi 120 tuntia maksullista lisävapaata. Vuosilomamahdollisuutta hyödynsi 768 turkistuottajaa.

Maatalousyrittäjien työterveyshuoltoon kuului vuoden lopussa 38 prosenttia MYEL-vakuutetuista maatalousyrittäjistä. Työterveyshuollon kattavuus heikkeni jonkin verran vuoden aikana.

Asiakastytyväisyyystutkimuksessa Mela paransi viime vuodesta ja sai arvosanaksi 8–.

Henkilöstö ja talous

Melassa työskenteli vuoden 2013 lopussa 204 toimihenkilöä, joista alueellisia asiamiehiä oli 45. Asiamiehet palvelivat asiakkaita 150 toimipisteessä. Vanhuuseläkkeelle Melasta siirtyi 10 henkilöä keskimäärin 64 vuoden iässä. Uusia toimihenkilöitä palkattiin 13. Henkilöstön keski-ikä oli edelleen 50 vuotta.

Työilmapiiritutkimuksessa erityisesti kiitosta saivat henkilöstön osaamisen kehittäminen ja Melan luotettavuus työnantajana. Myös esimiestyön laatu oli parantunut. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi Melassa järjestettiin monipuolista vapaa-ajan liikunta- ja kulttuuritoimintaa.

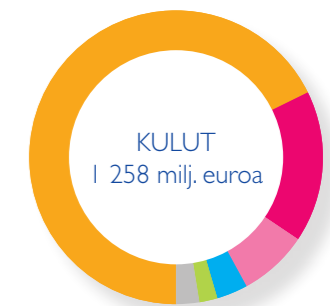
Melan kokonaisliikekulut olivat 25,1 miljoonaa euroa, josta henkilöstökulujen osuus oli 10,7 miljoonaa euroa ja tietohallintokulujen 10,6 miljoonaa euroa. Kokonaisuudessaan liikekulut kasvoivat 1,3 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan käyvin arvoin laskettu tulos oli 19,0 miljoonaa euroa eli 9,2 prosenttia sitoutuneelle pääomalle. Sijoituksista 44 prosenttia oli korko- ja korkorahastosijoituksia, 31 prosenttia osake- ja osake-rahastosijoituksia, 22 prosenttia kiinteistö- ja kiinteistörahastosijoituksia ja 3 prosenttia muita sijoituksia.

Melan maksamista eläkkeistä ja etuuksista ilman maatalouslomitusta valtion maksuosuus oli 67 prosenttia, asiakkaiden 19 prosenttia ja muiden eläkelaitosten 12 prosenttia. Sijoituksen tuottoina saatiin 2 prosenttia tuloista. Maatalouslomitusten kulut valtio maksoi kokonaan.

● Valtiolta etuuskien hoitoon 698 milj. e, 55 %
● Valtiolta lomitukseen 210 milj. e, 18 %
● Asiakailta 207 milj. e, 16 %
● Muilta eläkelaitoksilta 111 milj. e, 9 %
● Kelalta 13 milj. e, 1 %
● Sijoituksista 18 milj. e, 1 %

● Työeläkkeet 852 milj. e, 66 %
● Lomitus 210 milj. e, 18 %
● Luopumisjärjestelmät 96 milj. e, 9 %
● Tapaturmakorvaukset 43 milj. e, 3 %
● Liikekulut 25 milj. e, 2 %
● Muut kulut 32 milj. e, 2 %